

Postanowienie z dnia 12 stycznia 2004 r.

I PZ 109/03

Wartość przedmiotu zaskarżenia wyznacza kwota żądanego roszczenia oddzielnie dla każdego z powodów występujących w sprawie na zasadzie współuczestnictwa formalnego, także wówczas, gdy powództwo na ich rzecz wytoczył związek zawodowy.

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Sędziowie SN: Katarzyna Gonera, Józef Iwulski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 stycznia 2004 r. sprawy z powództwa Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych - Zakładowej Organizacji Związkowej przy Niepublicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej „U.-R.” SA na rzecz powódek Marii B. i Bożeny P. przeciwko „U.-R.” SA w R.Z. o zapłatę, na skutek zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie z dnia 27 maja 2003 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 25 lipca 2002 r. Sąd Rejonowy w Nowym Targu zasądził od strony pozwanej – „U.-R.” SA w R. na rzecz powódek Marii B. i Bożeny P. kwoty po 203 zł miesięcznie za okres od 1 stycznia 2001 r. do 30 czerwca 2002 r. wraz z odsetkami od każdego następującego po sobie miesiąca od 1 lutego 2001 r. do 30 czerwca 2002 r.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona pozwana.

Wyrokiem z dnia 11 marca 2003 r. Sąd Okręgowy w Krakowie zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo.

Kasację od powyższego wyroku złożyła strona powodowa zarzucając skarżonemu orzeczeniu naruszenie prawa materialnego - art. 4a ustawy z dnia 16 grudnia

1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1995 r. Nr 1 poz. 2, ze zm.) w związku z art. 32 pkt 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w korespondencji z art. 8 k.p., 11² k.p., art. 13 k.p., art. 18³ k.p. oraz art. 78 §1 k.p., polegające na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji stanowiska, że pracownikom, na rzecz których wytoczono powództwo, nie przysługuje z dniem 1 stycznia 2001 r. podwyżka wynagrodzenia w kwocie nie mniejszej niż 203 zł, nadto naruszenie art. 87 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 4 Europejskiej Karty Społecznej sporządzonej w Turynie w dniu 18 października 1961 r. (Dz.U. z 1999 r. Nr 8, poz. 67), poprzez naruszenie zasady, iż pracownicy, na rzecz których wytoczono powództwo, mają prawo do sprawiedliwego wynagrodzenia, wystarczającego dla zapewnienia im, jak i ich rodzinom, godziwego poziomu życia. Podnosił także naruszenie art. 7 lit A pkt i oraz pkt ii „Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych” otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz.U. z 1977 r. Nr 38, poz. 169), poprzez naruszenie prawa powódek do wynagrodzenia zapewniającego im jako minimum godziwy zarobek i równe wynagrodzenie za pracę o równej wartości bez jakiegokolwiek różnicy oraz zadowalające warunki życia dla nich samych i ich rodzin.

Jako okoliczności uzasadniające kasację podnosił, iż w sprawie zachodzi potrzeba wykładni przepisu art. 4a ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw, poprzez wyjaśnienie, czy przepis ten, dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw i ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 5, poz. 45), powinien mieć zastosowanie również do pracowników służby zdrowia zatrudnionych na stanowisku medycznym pielęgniarki w uzdrowiskach państwowych, w których właścicielem kapitału jest Skarb Państwa, w związku z ustawą z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. Nr 91, poz. 410, ze zm.) oraz przywołanymi normami.

Wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego oraz przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje.

Jako wartość przedmiotu zaskarżenia pełnomocnik powódek wskazywał kwotę 13.637,44 zł.

Postanowieniem z dnia 27 maja 2003 r. Sąd Okręgowy w Krakowie odrzucił kasację na podstawie art. 393⁵ k.p.c. w związku z art. 392¹ §1 k.p.c., wskazując na zbyt niską wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie o prawa majątkowe.

Sąd ten podniósł, iż powództwo zostało wytoczone przez organizację związkową na rzecz każdej z powódek, a wartość przedmiotu zaskarżenia na rzecz każdej z powódek nie przekracza kwoty 10.000 zł ($203 \times 12 + 313,24 \times 14 = 6.821$ zł) wskazując, że okoliczność, iż powództwo na rzecz powódek wytoczyła organizacja związkowa nie zmienia obowiązującej zasady ustalania wartości przedmiotu zaskarżenia przy dopuszczalności kasacji, która jest ustalana dla każdej z powódek oddzielenie.

Strona powodowa złożyła zażalenie na powyższe postanowienie, wnosząc o jego uchylenie. Podnosiła, że pracownicy nie przystąpili do sporu wytoczonego na ich rzecz przez związek zawodowy. „Na podstawie art. 393¹⁸ §1 k.p.c. w związku z art. 62 k.p.c. oraz art. 55 i nast. k.p.c. w oparciu o odpowiednie zastosowanie art. 21 k.p.c.”, twierdziła, że wartość przedmiotu sporu należy sumować w sytuacji, gdy „do cytowanego sporu nie przystępuje pracownik na rzecz którego wniesiono powództwo”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega oddaleniu. Dopuszczalność kasacji uzależniona jest między innymi od wartości przedmiotu zaskarżenia. Zgodnie z art. 392¹ §1 k.p.c. kasacja nie przysługuje w sprawach o prawa majątkowe, których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Bezsporne jest, iż roszczenie strony powodowej jest roszczeniem majątkowym. Wartość przedmiotu zaskarżenia strona powodowa - Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych Zakładowa Organizacja Związkowa przy Niepublicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej „U.-R.” SA w R. określiła na kwotę 13.637, 44 zł.

Organizacja społeczna wytaczająca powództwo na rzecz oznaczonej osoby korzysta z legitymacji procesowej formalnej i jest stroną procesową w znaczeniu formalnym. Należy zważyć, iż do organizacji społecznej działającej na podstawie art. 462 k.p.c. w związku z art. 8 k.p.c. w związku z § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 listopada 2000 r. w sprawie określenia wykazu organizacji społecznych uprawnionych do działania przed sądem w imieniu lub na rzecz obywateli

(Dz.U. Nr 100, poz. 1080) na podstawie art. 62 k.p.c. stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze.

Osoba, na rzecz której zostało wytoczone powództwo, może wstąpić do sprawy w każdym jej stanie w charakterze powoda, w tym wypadku do udziału organizacji społecznej stosuje się odpowiednio przepisy o współuczestnictwie jednolitym (art. 56 § 1 k.p.c.). To, czy osoby, na rzecz których zostało wytoczone powództwo wstąpiły do procesu nie ma znaczenia dla określenia relacji (rodzaju współuczestnictwa) między nimi.

W niniejszej sprawie w związku z tym należało uznać, że w sprawie zachodzi współuczestnictwo formalne po stronie powodowej. Współuczestnictwo formalne, zgodnie z art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c. uwarunkowane jest tym, aby przedmiot sporu stanowiły roszczenia lub zobowiązania jednego rodzaju, oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej. Założeniem dopuszczalności i celowości takiej kumulacji roszczeń w jednym procesie jest domniemanie, iż sprawy te nadają się do jednakowego rozstrzygnięcia wobec analogiczności podstawy faktycznej. W przypadku współuczestnictwa formalnego wartość przedmiotu zaskarżenia oblicza się oddzielnie dla każdego z łącznie rozpoznawanych roszczeń (powództw w ujęciu procesowym).

Słusznie zatem uznał Sąd Okręgowy, iż nie zmienia obowiązującej zasady ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia przy dopuszczalności kasacji fakt wytoczenia powództwa na rzecz powódek przez organizację związkową. Powództwo zostało bowiem wytoczone przez organizację związkową na rzecz każdej z powódek i w związku z tym, z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia kasacja nie jest dopuszczalna, zaś wartości dochodzonych roszczeń nie można zgodnie z art. 21 k.p.c. zliczyć, uznając za stronę powodową jedynie Ogólnopolski Związek Zawodowy Piełgniarek i Położnych Organizacji Związkowej przy Niepublicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej „U.-R.” SA w R. Ten podmiot był tylko powodem w sensie formalnym, a dla oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia decydująca jest wartość roszczeń dochodzonych na rzecz poszczególnych osób.

Z tych też względów zażalenie podlegało oddaleniu jako nieuzasadnione na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 393¹⁸ § 3 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c.

=====